

ærede sidste Taler sagde, har jeg intet at indvende imod, tværtimod; men ganske vist mener jeg — og det fremgik i Grunden ogsaa af det ærede Medlem Hr. Dahlgaards Tale netop gennem denne Opregning af Undtagelses- og Dispensationsbestemmelserne —, at der i Virkeligheden er Elasticitet nok. Jeg ønsker i høj Grad en Forhandling, hvor Parterne selv drages med ind, og jeg tror, at i sit Grundsyn derpaa havde det ærede Medlem Hr. Dahlgaard fuldkommen Ret, det vilde være langt klogere af Rigsdagen, ogsaa de Partier, der nu staar imod disse Lovforslag, at indlade sig paa en saadan Realitetsforhandling.

Af Enkeltheder i Konventionsforslagene og i de Lovforslag, som ledsager dem, har ærede Talere — det gælder ogsaa de ærede Medlemmer Hr. Knud Kristensen og Hr. Reedtz-Thott — næsten ingen berørt; det eneste, det ærede Medlem Hr. Reedtz-Thott rørte ved, var § 10 i Lovforslaget om Arbejdstid, hvor han mente, at Straffebestemmelserne var udvidet ud over, hvad selve Konventionen kræver, og ikke forstod Bestemmelsen om, at det var efter Paatale fra Arbejderorganisationerne, at en Arbejders Overtrædelse af 8 Timers Dagen kunde paa- tales. Det ærede Medlem spurgte om, hvorfor denne Bestemmelse er fastsat. Fordi Lovens Afværgere, som er Arbejdstidskommissionen, der var en meget alsidig sagkyndig sammensat Kommission, har ment, det var praktisk, at det var den Arbejderorganisation, som omfatter det Omraade, indenfor hvilket vedkommende Arbejders Arbejde falder, der stiller Kravet, fordi det kun er den, der sagligt kan bedømme, om han har overtraadt 8 Timers Dagens Bestemmelse.

Ellers var der, som sagt, i ærede Medlemmers Taler ingen Enkeltheder. Det ærede Medlem Hr. Reedtz-Thott sagde, at det var vanskeligt at sige noget nyt om disse Ting. Det er rigtigt nok. Allerede i 70erne forelaa for Rigsdagen det første Andragende fra danske Arbejdere om at faa 8 Timers Arbejdsdagen gennemført ved Lov. Det er snart 50 Aar siden, og i disse 50 Aar har Arbejderne i Industri og Haandværk tilkæmpet sig 8 Timers Dagen, og den er nu en Kendsgerning. Alt, hvad der i disse 50 Aar er sagt om Friheden — og det er blevet gentaget baade af det ærede Medlem Hr. Reedtz-Thott og det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen i Dag —, alt, hvad der er sagt om, at det var krænkende overfor Arbejdernes Frihed at gennemføre 8 Timers Dagen ved Overenskomst eller ved Lov — det er for saa vidt i Realiteten over-

for Frihedsbegrebet ganske det samme —, alt dette er prellet af paa den ganske enkle Ting, at Arbejderklassen under sin Udvikling gennem disse 50 Aar mere og mere har følt sig urokeligt overbevist om, at den Frihed, som Arbejderne under de moderne kapitalistiske Forhold har, den Frihed, som Lønarbejderen har, er nøjagtig den, som hans Organisation sikrer ham. Hvis han ikke har en Organisation, der værner om og sikrer ham denne Frihed, har han under de kapitalistiske Forhold som Lønarbejder ingen Frihed, reelt taget. Og den allervæsentligste Del af Friheden for den moderne Lønarbejder er det Maal af Fritid, som han er kommet i Besiddelse af ganske simpelt som Resultat af 50 Aars Erfaringer, Virksomhed og Kamp, hvorfor da ogsaa Arbejderbevægelsen stadig gaar frem, hvorfor Arbejderorganisationerne stadig bliver stærkere, og hvorfor de stadig mere og mere indtrængende og kraftigt har tilkæmpet sig 8 Timers Arbejdsdagen og nu søger ved Lov at faa den befæstet for stedse, fordi Arbejderne derigennem føler deres Fritid og deres Frihed sikret. Derfor vil alt andet om Frihed, og navnlig naar det kommer fra Arbejdsgivernes Side, kun blive en Talemaade, der preller fuldstændig af paa Arbejderens Sind og Synsmaade. Det kan ikke være anderledes. Og hvis jeg fra min Side vilde indlade mig paa en filosofisk Debat om Frihedsbegrebet, vilde det derfor kun være at optage det høje Tings Tid til ingen Nytte (Latter). Ja, netop, til ingen Nytte.

Det ærede Medlem Hr. Reedtz-Thott nævnte af konkrete Ting i Virkeligheden kun det, at 8 Timers Arbejdsdagen, der er gennemført ved Lov i Tyskland, Frankrig og de allerfleste Lande i Europa, i disse Lande navnlig i de senere Aar er gennemført med visse Undtagelser, ikke saa skrap, ikke saa dogmatisk. Det blev dog ikke saa forfærdelig mange Kendsgerninger, som det ærede Medlem kunde fremdrage. Han bebudede mere, end det i Virkeligheden blev til. Det blev til den kendte Ting, at man i Tyskland under den Nødstilstand, der opstod ved Ruhrbesættelsen, gennemførte en Nødfordrning, der gav et noget større Spillerum, end 8 Timers Arbejdsdagen forudsætter, men et Spillerum, som man nu er ved at indsnævre, hvad den sidste ærede Taler med Føje paaviste gennem Udtalelser og Handlinger af den sidste tyske Rigskansler. Loven bestaar, og Formaalet er stadig at faa den gennemført i størst mulig Udstrækning, selv om Tyskland naturligvis under Ruhrbesættelsen har haft ganske